

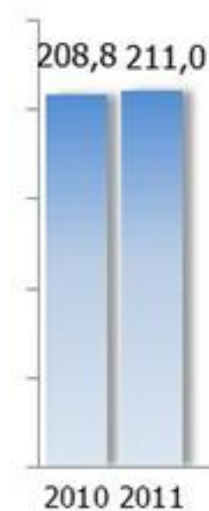
Lichte stijging van boekenverkoop in Vlaanderen in 2011 niettegenstaande crisissfeer

Uit de jaarcijfers van de boekenverkoop in Vlaanderen in 2011 van GfK Retail and Technology Benelux blijkt dat de boekenverkoop in 2011 licht is gestegen met 1%. De afzet, het aantal verkochte boeken, daalde licht met 1,8%. Hiermee doet de boekenverkoop het in Vlaanderen lang niet zo slecht, zeker niet in vergelijking met de ons omringende landen.

De groei in de boekenverkoop situeert zich volledig bij de webwinkels: de onlineverkoop is in 2011 bijna verdubbeld. De fysieke boekhandel daarentegen, in het bijzonder de zelfstandige boekhandel, beleeft moeilijke tijden.

De absolute boekenkoning van 2011 is tv-kok Jeroen Meus: hij voert de bestsellerslijst aan met 2 boeken.

Lichte omzetstijging in 2011

Verkoop in waarde
(x 1.000.000 euro)

In 2011 is de omzet van de algemene boekenmarkt in Vlaanderen (d.w.z. educatieve en wetenschappelijke boeken niet meegerekend) goed voor om en bij de 211 miljoen euro. In aantal stuks vertegenwoordigt dit 16.143.000 exemplaren.

Voor het volledige jaar 2011 eindigt de boekenverkoop in Vlaanderen op een lichte stijging t.o.v. 2010: +1,0% in omzet en -1,8% in afzet (aantal verkochte boeken). Dit gaat in tegen alle trends in de ons omringende landen (bv. Nederland - 4,6% omzet¹).

Bekijken we de omzet over de laatste vier jaar, dan blijkt dat de boekenverkoop in Vlaanderen meer is gestegen dan de index.

De bestsellers top 20 bevat niet minder dan vijf kookboeken en zes strips - een typisch Vlaams fenomeen dat jaar na jaar vriend en tegenstander blijft verbazen. Daarnaast zijn het vooral de spannende boeken die het goed doen. Slechts twee non-fictie titels (*Congo* en *Dag Vlaanderen!*) weten tot de top 20 door te dringen.

De gemiddelde prijs van een boek is met 2,8% gestegen, wat in de lijn ligt van de evolutie van de index in ons land.

Marktkanalen: online verkoop stijgt met 90%

De groei in de boekenverkoop situeert zich volledig in de verkoop bij de webwinkels, die met een flinke 90% is gestegen. De internetverkoop neemt in Vlaanderen intussen 7% van de totale markt voor zijn rekening. Dit is nog wel lager dan in Nederland, maar de groei is wel vrij spectaculair te noemen.

¹ Omzetevolutie in 2011 in andere Europese landen: Duitsland -1,8%, Oostenrijk -3%, Zwitserland -7,4%, Frankrijk -0,2%.

Deze cijfers groeperen de verkopen van vrijwel alle internetwinkels in Vlaanderen, i.e. Proxis-Azur, Fnac.be, Cosmox, Bol.com, De Standaardshop.be, Nieuwsbladshop.be en ECI Online.

De grootste daling situeert zich bij de onafhankelijke boekhandel die het moet stellen met bijna 13% minder omzet. De sluiting van een aantal winkelpunten heeft daar zeker een invloed op gehad. Maar we zien ook gemiddeld minder goede omzetresultaten bij de onafhankelijke boekhandels. Dit toont aan dat het Masterplan voor de Boekhandel dat Boek.be heeft ingediend bij het Agentschap Ondernemen meer dan dringend moet worden geïmplementeerd.

Opvallend is ook de grote terugval bij de entertainmentstores: terwijl zij in 2010 nog een groei van maar liefst 21,8% lieten optekenen, dalen ze in 2011 met -7,4%. Deze daling situeert zich vooral in de tweede helft van 2011 want in de eerste zes maanden stegen zij nog met 6%. De reden ligt voornamelijk in de daling van de kinderboekenverkoop, gezien de entertainmentstores daar hun groei kenden in 2010. Grosso modo betekent het wel dat ze hun marktaandeel doorheen de jaren consolideren.

De boekhandelketens moeten 'slechts' een daling van -1,5% verwerken. Ook de grootwarenhuizen kennen een kleine omzetsdaling van -1,5%.

Bestsellers in Vlaanderen

De top 5 van 2010

Non-fictie vrije tijd opnieuw in de lift

Heel wat genres kennen een daling, maar dat is niet het geval voor non-fictie vrije tijd. Onder leiding van Jeroen Meus doet het kookboek het weer uitstekend: + 8,2% (t.o.v. -8,5% in 2010). Terwijl Jeroen Meus zich tot absolute boekenkoning van 2011 mag kronen - hij bekleedt de plaatsen één én twee - staat ook Piet Huysentruyt met niet minder dan 5 boeken in de top 20 van dit genre.

Terwijl het genre non-fictie vrije tijd goed is voor 22% van de totale omzet, willen we er wel op wijzen dat de kookboeken 'slechts' goed zijn voor 12% in 2011. Opvallend is wel dat de kookboeken van de top 20 zowat 60% van alle verkochte kookboeken voor hun rekening nemen. M.a.w. twintig titels zorgen voor 60% van alle kook- en dieetboekenverkoppen.

Andere genres

Bij de non-fictie informatief prijkt *Congo* van David Van Reybrouck voor het 2de jaar op rij op nummer 1, op de voet gevolgd door het Vlaanderen-boek van Christophe Deborsu. Ook Marie-Rose Morel heeft ook de boekenlezer weten te raken: niet minder dan 3 boeken (van of over haar) staan in de top 10. Zij moet wel een Waal, Christophe Deborsu voor zich dulden. Opmerkelijk is verder dat alle non-fictieboeken, op één na, door Vlaamse uitgeverij werden gepubliceerd.

Een positieve trend is de stijging van de literaire fictie met 3,4%. Daar valt vooral een grotere internationalisering op. Slechts vier Vlaamse boeken (van drie auteurs) halen de top 20, en slechts één Nederlandse auteur, Herman Koch, slaagt erin om de Vlaamse top 20 te bereiken.

De verkoop van kinder- en jeugdboeken kent een opvallende daling van -8,2%. Dit heeft ongetwijfeld te maken met het feit dat de twee hypes van de voorbije jaren, Geronimo Stilton en Stephenie Meyer, over hun hoogtepunt heen zijn. Rekenen we de verkoop van deze twee auteurs niet mee, dan stijgt de verkoop van de kinderboeken toch met 5,5%. Anders gezegd is de globale kinder- en jeugdboekenomzet dit jaar gedaald omdat de verkoop van Geronimo en Meyer achteruit ging en omdat zij vorig jaar relatief zo dominant waren. De Smurfenfilm heeft dan weer zijn effect niet gemist op de boekenverkoop: twee Smurfenboeken komen de top 20 ingesmurft.

Hoewel ook de strips het moeilijk hebben met een omzetsdaling van -3,2%, bevolken de populaire stripreeksen nog steeds de top 20: Kiekeboe, F.C. De Kampioenen, Suske & Wiske en Jommeke. Thorgal is de enige vreemde eend in de bijt.

Aandeel van top 100-boeken licht gestegen

In 2011 is het aandeel van de top-100 titels lichtjes gestegen tot 14,8% van de totale boekenomzet. In 2010 was dat 14% in omzet en in 2009 was het zelfs 15,4%. Het is dus niet zo dat het aandeel van de bestsellers in de totale verkoop spectaculair aan het stijgen is.

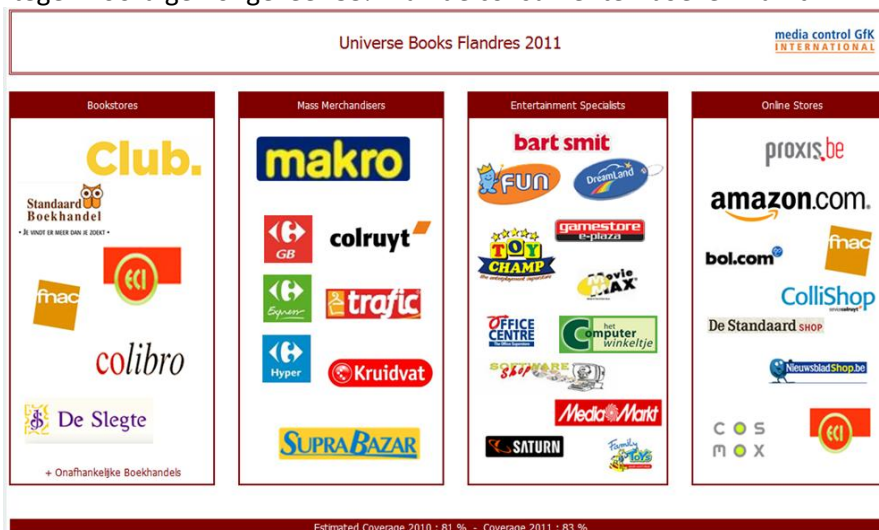
Het boekenaanbod is en blijft zeer breed. Iedereen kan zijn gading vinden in het brede aanbod, want niet minder dan 216.208 verschillende titels gingen over de toonbank in 2011. Ten opzichte van 203.980 titels in 2010 betekent dit is een behoorlijke stijging van 6%.

En de e-boeken?

Voor de verkoop van de e-boeken beschikken we enkel over cijfers van Vlaanderen en Nederland samen. In 2011 bedroeg de omzet van de e-boekenverkoop 1,3% van de totale boekenmarkt. De papieren boeken zijn nog steeds goed voor 98,7% van de totale markt. Dit is een verdubbeling van de verkoop t.o.v. 2010. Het overgrote deel van de verkochte e-boeken is fictie (87,1%).

Deelnemers

Hieronder vindt u een overzicht van de partijen die aan dit onderzoek deelnemen. Zij vertegenwoordigen ongeveer 83% van de consumenten boekenmarkt.

Bron: GfK Retail and Technology – België – 2012

Geschatte dekkingsgraad van boekverkooppunten: 83%

Meer info?

Boek.be

Jef Maes

Hoofd Kenniscentrum

mail: jef.maes@boek.be

tel: 03 287 66 93

GfK Retail and Technology

Cindy Van Mulders

Business Unit Manager

mail: cindy.van.mulders@gfk.com

tel: 02 474 39 64

Boek.be is de confederatie van de Vlaamse uitgevers (VUV), boekenimporteurs (VBI) en boekhandels (VVB). Boek.be behartigt de belangen van haar leden en zet het boek het hele jaar door in de kijker via collectieve promotieacties, boekenprijzen en evenementen.
www.boek.be | <http://boekenvak.boek.be>